



KLAIPĖDOS VANDUO
A K C I N Ė B E N D R O V Ė

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL AB „KLAIPĖDOS VANDUO“ PERSKAIČIUOTŲ GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO PASLAUGŲ BAZINIŲ KAINŲ

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) 2017 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. O3E-385 „Dėl akcinės bendrovės „Klaipėdos vanduo“ geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų derinimo“ suderino AB „Klaipėdos vanduo“ teikiamų paslaugų bazines kainas. Klaipėdos miesto ir Klaipėdos rajono savivaldybių taryboms nenustačius bazinių kainų, Komisija 2017 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. O3E-484 „Dėl akcinės bendrovės „Klaipėdos vanduo“ geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų vienašališko nustatymo“ vienašališkai nustatė bazines paslaugų kainas. Nustatytos kainos įsigaliojo nuo 2018 m. sausio 1 d.

Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu, bazinės paslaugų kainos nustatomos trejų metų reguliavimo laikotarpiui, antraisiais ir trečiaisiais kainų galiojimo metais nustatant ir taikant perskaičiuotas kainas. Teikiame Komisijai perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų projektą, parengtą vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika (toliau – Metodika).

AB „Klaipėdos vanduo“ bazinių kainų perskaičiavimo ataskaitinis laikotarpis – 2017 m. gegužės mėn. – 2018 m. balandžio mėn. Įsigytas ilgalaikis turtas vertinamas per ataskaitinius metus (2016 m. ir 2017 m.), investicijų grąža per 2017 m., o realizacijos ir sąnaudų pasikeitimai per 12 paskutinių mėnesių iki geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų perskaičiavimo projekto rengimo proceso pradžios. Žemiau pateikiame paaiškinimą dėl kainų pokyčius įtakojusių veiksnių.

Pokytis dėl efektyvumo koeficiento

Skaičiuojant efektyvumo koeficientą, taikytas perskaičiavimo ataskaitinio laikotarpio paskutinio mėnesio vartotojų kainų indeksas (2018 m. balandžio mėn. - 107,2826) bei bazinės kainos nustatymo metu naudotas vartotojų kainų indeksas (2017 m. lapkričio mėn. - 106,0859).

Dėl efektyvumo koeficiento (0,0056 vnt. dalimis) perskaičiuojama apskaitos veiklos bazinė kaina didėja 0,005 Eur/apskaitos prietaisui (butui), nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis kaina didėja 0,008 Eur/m³, geriamojo vandens tiekimo paslaugos kaina didėja 0,003 Eur/m³, nuotekų tvarkymo paslaugos kaina didėja 0,002 Eur/m³, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugos bazinei kainai įtakos neturi.

Pokytis dėl paslaugų kiekio neatitikimo tarp nustatyto bazinėje kainoje ir realizuoto ataskaitiniu laikotarpiu

Derindama bendrovės bazinės kainas Komisija konstatavo, kad Klaipėdoje ir Gargžduose 2-asis apsirūpinimo karštu vandeniu būdas nėra tinkamai įgyvendinamas. Todėl Komisija visą geriamojo vandens kiekį, skirtą karšto vandens ruošimui, įskaitant ir geriamojo vandens karštam vandeniui ruošti nuostolius, iš vartotojų kategorijos perkėlė į abonentų kategorijos realizuotinių kiekių apimtį. Apsirūpinimo karštu vandeniu būdas išlieka tas pats (2-asis), todėl bendrovė, skaičiuodama ataskaitiniu laikotarpiu realizuotą geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kiekį, prie faktinių pardavimų pridėjo geriamojo vandens karštam vandeniui ruošti nuostolius daugiabučiuose namuose, kurie ataskaitiniu laikotarpiu sudarė 198,7 tūkst.m³. Ataskaitiniu laikotarpiu realizuotas vandens kiekis (9.676,5 tūkst.m³), lyginant su bazinėje kainoje nustatyto vandens kiekiu (9.778,3 tūkst.m³), sumažėjo 101,8 tūkst.m³ (1 proc.), ataskaitiniu laikotarpiu realizuotas nuotekų surinkimo kiekis (9.028,8 tūkst.m³), lyginant su bazinėje kainoje nustatyto nuotekų surinkimo kiekiu (8.883,3 tūkst.m³), padidėjo 145,5 tūkst.m³ (1,6 proc.), ataskaitinio laikotarpio nuotekų valymo ir nuotekų dumblo tvarkymo paslaugų kiekis (9.068,1 tūkst.m³), lyginant su bazinėje kainoje nustatyto kiekiu (8.919,3 tūkst.m³), padidėjo 148,8 tūkst.m³ (1,7 proc.). Dėl naujų vartotojų prisijungimo, įgyvendinant Veiklos plane numatytus infrastruktūros plėtros projektus, auga vartotojų, gyvenančių individualiuose namuose, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų vartojimas, tačiau mažėjant gyventojų skaičiui Klaipėdos mieste, mažėja vartotojų, gyvenančių daugiabučiuose namuose, vartojimas. Taip pat bazinėse kainose nustatant vandens ir nuotekų surinkimo realizaciją daugiabučių namų vartotojams, kuriems vanduo apskaitomas bute, buvo įvertinti nuostoliai daugiabučiuose namuose, kurie sudarė 6,6 proc. nuo į daugiabučius patiekto vandens kiekio. Skaičiuojant ataskaitiniu laikotarpiu realizuotų paslaugų kiekį, įvertinti faktiniai pardavimai daugiabučiuose namų vartotojams. Pramonės įmonėms investuojant į vandenį tausojančias technologijas bei UAB „Švyturys-Utenos alus“ iškėlus didžiąją dalį gamybos į Uteną, sumažėjo vandens realizacija abonentams.

Faktiškai ataskaitiniu laikotarpiu nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis realizuotas kiekis (2,7 tūkst.m³), lyginant su bazinėje kainoje nustatyto (1,3 tūkst.m³), padidėjo du kartus, dėl išaugusios šios paslaugos paklausos.

Bazinių kainų skaičiavimui ataskaitinis laikotarpis buvo 2015 m. Bendrovė skaičiuodama 2015 m. tvarkytų paviršinių nuotekų kiekį, vadovavosi Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-629 patvirtintomis „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėmis“, kurių 20 p. numatė, kad skaičiuojant tvarkomų paviršinių nuotekų kiekį taikomas vidutinis daugiametis kritulių kiekis. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 15 d. įsakymu Nr.D1-744 patvirtintos naujos „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklių“ redakcijos 56 p. numato, kad paviršinių nuotekų kiekis nustatomas pagal „Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentą“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193. Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento 8 p. numato, kad skaičiuojant paviršinių nuotekų kiekį taikomas faktinis praėjusio mėnesio ar kito ataskaitinio laikotarpio kritulių kiekis. Dėl gausaus kritulių kiekio 2017 m. rugsėjo-gruodžio mėn., pagal faktinį kritulių kiekį suskaičiuotas tvarkomų paviršinių nuotekų kiekis (4.952,1 tūkst.m³) ženklai skiriasi nuo nustatyto bazinėje kainoje (2.115,8 tūkst.m³). Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. kovo 21 d. įsakymu Nr.D1-218 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymo Nr.D1-193 „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“ paviršinių nuotekų kiekis vėl bus apskaičiuojamas pagal vidutinį daugiametį kritulių kiekį bei siekiant eliminuoti teisės aktų pasikeitimų įtaką paviršinių nuotekų tvarkymo kainai, ataskaitiniu laikotarpiu tvarkytų paviršinių nuotekų kiekis perskaičiuotas pagal vidutinį daugiametį kritulių kiekį ir sudaro 3.636,9 tūkst.m³.

Dėl paslaugų kiekio neatitikimo tarp nustatyto bazinėje kainoje ir ataskaitiniu laikotarpiu realizuoto kiekio geriamojo vandens tiekimo paslaugos kaina didėja 0,007 Eur/m³, nuotekų tvarkymo paslaugos kaina mažėja 0,011 Eur/m³, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugos kaina mažėja 0,055 Eur/m³, nuotekų

transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis paslaugos kaina mažėja 2,886 Eur/m³. Apskaitos veiklos kainai kiekio neatitikimo įtaka neskaičiuojama.

Pokytis dėl nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokyčio, susijusio su faktiškai pradėtais eksploatuoti ilgalaikio turto vienetais per ataskaitinį laikotarpį

Bendrovės 2016-2018 m. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo veiklos ir plėtros planas (toliau – Veiklos planas) buvo patvirtintas 2016 m. kovo 31 d. Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr.T11-65 „Dėl akcinės bendrovės „Klaipėdos vanduo“ 2016-2018 metų veiklos plano tvirtinimo“ ir 2016 m. balandžio 28 d. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr.T2-111 „Dėl AB „Klaipėdos vanduo“ 2016-2018 metų veiklos plano patvirtinimo“. Bazinių kainų ataskaitinis laikotarpis yra 2015 m., todėl, skaičiuojant ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokytį, perskaičiuojamose bazinėse kainose įvertintas 2016 m. ir 2017 m. faktiškai pradėti eksploatuoti ilgalaikis turtas, įsigytas vykdant Veiklos planą. Per 2016 m. ir 2017 m. faktiškai pradėta eksploatuoti turto už 9.635 tūkst. Eur, iš šio skaičiaus pradėto eksploatuoti reguliuojamo turto įsigijimo vertė sudaro 7.949 tūkst. Eur, nuo kurios pagal Metodikos normatyvus suskaičiuotos 602,39 tūkst. Eur nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos.

Dėl įvykdytų investicijų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų perskaičiuojama apskaitos veiklos bazinė kaina didėja 0,031 Eur/apskaitos prietaisui (butui), nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis kaina didėja 0,029 Eur/m³, geriamojo vandens tiekimo paslaugos kaina didėja 0,028 Eur/m³, nuotekų tvarkymo paslaugos kaina didėja 0,027 Eur/m³, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugos bazinė kaina didėja 0,012 Eur/m³. Pridedame Veiklos ir plėtros plano vykdymo ataskaitą už ataskaitinį laikotarpį bei atskirą aiškinamąjį raštą dėl veiklos ir plėtros plano vykdymo 2016 m. ir 2017 m. (1 priedas).

Pokytis dėl elektros energijos kainų pokyčio

Skaičiuojant elektros energijos kainas, netiesioginėje ir bendrojoje (administracinėje) veiklose sunaudota elektros energija paskirstyta veikloms ir paslaugoms pagal bendrovės Reguluojamos apskaitos sistemoje nustatytus paskirstymo kriterijus. Tiesioginėse apskaitos ir nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis veiklose elektros energija nėra naudojama, šioms veikloms elektros energija priskirta paskirstant netiesioginėje ir bendrojoje (administracinėje) veiklose sunaudotą elektros energiją. Elektros energijos kainos keitėsi dėl sumažėjusių UAB „ESO“ taikomų elektros energijos skirstymo paslaugų reguliuojamų tarifų sumažėjimo, taip pat keitėsi iš nepriklausomo tiekėjo įsigijamos elektros energijos kainos. Dėl elektros energijos kainų, išreikštų Eur/kwh, pokyčio perskaičiuojama apskaitos veiklos bazinė kaina mažėja 0,001 Eur/apskaitos prietaisui (butui), nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis kaina mažėja 0,002 Eur/m³, geriamojo vandens tiekimo paslaugos kaina mažėja 0,011 Eur/m³, nuotekų tvarkymo paslaugos kaina mažėja 0,005 Eur/m³, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugos bazinei kainai įtakos neturi.

Pokytis dėl šilumos energijos kainų pokyčio

Bendrovė šildymui naudoja centralizuotai tiekiamą šiluminę energiją, elektros energiją bei dujas. Dujos šildymui naudojamos tik III vandenvietėje ir Klaipėdos miesto Dumpių nuotekų valykloje. Skaičiuojant šiluminės energijos kainas, netiesioginėje ir bendrojoje (administracinėje) veiklose sunaudota šiluminė energija paskirstyta veikloms ir paslaugoms pagal bendrovės Reguluojamos apskaitos sistemoje nustatytus paskirstymo kriterijus. Tiesioginėse nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis

ir paviršinių nuotekų tvarkymo veiklose šiluminė energija nėra naudojama, šioms veikloms šiluminė energija priskirta paskirstant netiesioginėje ir bendrojoje (administracinėje) veiklose sunaudotą šiluminę energiją.

Šiluminės energijos kainos keitėsi nežymiai. Dėl šiluminės energijos kainų pokyčio perskaičiuojama bazinė geriamojo vandens tiekimo paslaugos kaina mažėja 0,001 Eur/m³, nuotekų tvarkymo paslaugos kaina didėja 0,002 Eur/m³. Šiluminės energijos kainų pokytis nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis paslaugos, apskaitos veiklos bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugos bazinėms kainoms įtakos neturi.

Pokytis dėl technologinių medžiagų ir technologinio kuro kainų pokyčio

Vandens gavybos (ruošimo) veikloje naudojamų technologinių medžiagų vidutinė svartinė kaina ataskaitiniu laikotarpiu buvo 0,297 Eur/kg ir lyginant su bazinėje kainoje nustatyta kaina (0,304 Eur/kg) sumažėjo 2,4 proc. Technologinių medžiagų kainos sumažėjimas įtakos perskaičiuojamai bazinei geriamojo vandens tiekimo kainai neturi.

Nuotekų valymo veikloje naudojamų technologinių medžiagų vidutinė svartinė kaina ataskaitiniu laikotarpiu buvo 0,279 Eur/kg ir lyginant su bazinėje kainoje nustatyta kaina (0,280 Eur/kg) sumažėjo 0,4 proc. Technologinių medžiagų, naudojamų nuotekų valyme, kainos sumažėjimas įtakos perskaičiuojamai bazinei nuotekų tvarkymo kainai neturi.

Dumblo tvarkymo veikloje naudojamų technologinių medžiagų vidutinė svartinė kaina ataskaitiniu laikotarpiu buvo 1,115 Eur/kg ir lyginant su bazinėje kainoje nustatyta kaina (1,527 Eur/kg) sumažėjo 26,6 proc. Bazinėje kainoje planuojant technologinio kuro sąnaudas nuotekų dumblo tvarkymui, įvertintos tikėtinos dziovyklos prastovos dėl profilaktinių darbų, galimų avarijų ir gedimų likvidavimo laikas, ir suskaičiuota, kad sudžiovinti dumblą bus reikalinga 756 tūkst. m³ gamtinių dujų. Pagal tuo metu galiojusią gamtinių dujų kainą (0,27 Eur/m³) suskaičiuota, kad technologinio kuro sąnaudos sudarys 204 tūkst. Eur. Dėl sąvartyno biodujų tiekėjo UAB „Feriatus“ finansinių problemų (didelės bankroto tikimybės), planavome, kad pirksime tik gamtines dujas. UAB „Feriatus“ veiklos nenutraukus, bendrovė iš šio tiekėjo ataskaitiniu laikotarpiu įsigijo 948 tūkst.m³ sąvartyno biodujų. Atitinkamai gamtinių dujų sunaudota mažiau nei planuota – 345 tūkst.m³. Gamtinėse dujose metano kiekis yra didesnis arba lygus 90 proc., o sąvartyno biodujų tiekėjas privalo užtikrinti, kad tiekiamose dujose metano sudarytų nemažiau kaip 45 proc. Atsižvelgiant į tai, kad skiriasi gamtinių dujų ir sąvartyno biodujų sudėtis bei pasiekti tą patį efektą reikia skirtingo gamtinių dujų ir sąvartyno biodujų kiekio, vidutinė technologinio kuro kaina suskaičiuota, visas sąnaudas už technologinį kurą padalinus iš išvalytų nuotekų kiekio. Ataskaitiniu laikotarpiu technologinio kuro kaina buvo 0,009 Eur/m³ ir lyginant su bazinėje kainoje nustatyta kaina (0,013 Eur/ m³) sumažėjo 30,8 proc. Bendras technologinių medžiagų ir technologinio kuro kainų koeficientas yra -0,2699, todėl perskaičiuojama nuotekų tvarkymo paslaugos kaina mažėja 0,010 Eur/m³.

Pokytis dėl mokesčio už gamtos išteklius tarifo pokyčio

Skaičiuojant ataskaitinio laikotarpio gamtos išteklių mokesčio tarifą, Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatyme Nr. I-1163 nustatyti tarifai už požeminį vandenį (tiekiamą vartotojams – 0,03 Eur/m³, tiekiamą abonentams – 0,10 Eur/m³) dauginami iš paskutinio ketvirčio mokesčio indeksavimo koeficiento (2018 m. I ketv.-1,058). Dėl mokesčio tarifo už požeminį vandenį, tiekiamą vartotojams, pokyčio perskaičiuojama bazinė geriamojo vandens tiekimo kaina didėja 0,001 Eur/m³. Dėl mokesčio tarifo už požeminį vandenį, tiekiamą abonentams, pokyčio perskaičiuojama bazinė geriamojo vandens tiekimo kaina didėja 0,002 Eur/m³.

Pokytis dėl mokesčio už taršą tarifo pokyčio

Mokesčio už taršą tarifas suskaičiuotas už aplinkos teršimą iš stacionarių taršos šaltinių sumokėtą mokesį pagrindinių tarifu padalinus iš faktinio teršalo kiekio. Mokestis už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių priskirtas prie kitų mokesčių. Nuotekų valymo veikloje mokesčio už taršą tarifas 2017 m. buvo 310,42 Eur/t ir lyginant su bazinėje kainoje nustatytu tarifu (283,63 Eur/t) padidėjo 9,5 proc., dėl to perskaičiuojama nuotekų tvarkymo kaina didėja 0,001 Eur/m³. Paviršinių nuotekų tvarkymo veikloje mokesčio už taršą tarifas buvo 316,79 Eur/t ir lyginant su bazinėje kainoje nustatytu tarifu (172,97 Eur/t) padidėjo 83,2 proc., dėl to perskaičiuojama paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugos kaina didėja 0,001 Eur/m³. Mokestis už taršą priklauso nuo faktinio išleistų teršalų kiekio ir koncentracijos bei mokesčio indeksavimo koeficiento. 1 lentelėje pateikti teršalo kiekio po valymo, vidutinės metinės koncentracijos po valymo bei išvalytų nuotekų kiekio palyginimas Dumpių nuotekų valykloje 2015-2017 m. Augant nuotekų pardavimams bei dėl didelio kritulių kiekio 2017 m. išaugus infiltracinio vandens kiekiui, išvalytų nuotekų kiekis, lyginant su 2015 m., išaugo 13,1 proc. Vidutinė metinė BDS₇ koncentracija po valymo išaugo 68,6 proc., bendrojo azoto koncentracija - 2,5 proc., bendrojo fosforo koncentracija - 71,4 proc. Todėl 2017 m. metinis teršalų kiekis pagal BDS₇ - 90,3 proc., pagal bendrąjį azotą - 15,8 proc., pagal bendrąjį fosforą - 96,9 proc. didesnis nei 2015 m. Be to, mokesčio indeksavimo koeficientas, 2017 m. lyginant su 2015 m., didėjo nuo 1,213 iki 1,282. Pridedame 2015 m. ir 2017 m. mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionarių taršos šaltinių deklaracijas (2 priedas, 3 priedas).

1 lentelė. Teršalų kiekis ir vidutinė metinė teršalų koncentracija po valymo Dumpių nuotekų valykloje

Metai	Metinis teršalo kiekis po valymo, t			Vidutinė metinė teršalo koncentracija po valymo, mg/l			Išvalytų nuotekų kiekis, tūkst. m ³
	BDS ₇	Bendras azotas	Bendras fosforas	BDS ₇	Bendras azotas	Bendras fosforas	
2015 m.	57,7	144,2	4,15	3,85	9,63	0,28	14.969,8
2016 m.	83,8	149,9	5,45	5,55	9,93	0,36	15.099,8
2017 m.	109,8	167,0	8,17	6,49	9,87	0,48	16.924,7

Pokytis dėl kitų mokesčių tarifo pokyčio

Skaičiuojant kitų mokesčių tarifo pokyčio įtaką perskaičiuojamoms bazinėms kainoms vertintas tik žemės nuomos mokesčio, priskiriamo vandens gavybos (ruošimo) veiklai, tarifo, išreikšto Eur/ha, pokytis. Bazinėse kainose vandens gavybos (ruošimo) veiklai priskirta 80,1 tūkst. Eur žemės nuomos mokesčio sąnaudų. Perkainavus III vandenvietės žemės sklypo vertę bei Klaipėdos miesto savivaldybei 2017 m. nebetaikius mokesčio mažinimo koeficiento, žemės nuomos mokesčio, priskiriamo vandens gavybos (ruošimo) veiklai, tarifas nuo 422,1 Eur/ha didėjo iki 631,6 Eur/ha, t.y. 49,6 proc. Kitoms veikloms priskiriamo žemės mokesčio tarifas keitėsi nežymiai, todėl įtaka perskaičiuojamoms kainoms nevertinta. Nežymiai keitėsi arba nesikeitė ir kitų mokesčių (nekilnojamojo turto, kelių, žyminio mokesčio ir valstybės rinkliavų, akcizų, mokesčio Komisijai) tarifai, todėl įtaka perskaičiuojamoms kainoms taip pat nevertinta.

Dėl kitų mokesčių tarifo pokyčio perskaičiuojama geriamojo vandens tiekimo kaina didėja 0,004 Eur/m³. Pridedame 2015 m. ir 2017 m. žemės nuomos mokesčio deklaracijas (4 priedas, 5 priedas).

Pokytis dėl priskaitytinos investicijų gražos pokyčio, susijusio su per praėjusį ataskaitinį laikotarpį įvykdytais investiciniais projektais

Skaičiuojant investicijų grąžos, susijusios su per praėjusį ataskaitinį laikotarpį įvykdytais investiciniais projektais, apimties pokytį, yra įvertinta per 2016 m. ir 2017 m. pradėto eksploatuoti reguliuojamos veiklos ilgalaikio turto balansinė vertė. Per šiuos metus pradėto eksploatuoti reguliuojamo ilgalaikio turto balansinė vertė 2017 m. pabaigoje buvo 7.085,9 tūkst. Eur. Perskaičiuota investicijų grąža, viršijanti 10 proc. grynąjį pelningumą (nuo būtinųjų sąnaudų), skaičiuojant investicijų grąžos pokyčio įtaką bazinėms paslaugų kainoms, nėra vertinama. Kadangi geriamojo vandens gavybos (ruošimo), pristatymo, nuotekų surinkimo, valymo, dumblo tvarkymo, nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis veiklose perskaičiuota investicijų grąža yra didesnė nei investicijų grąža su leistinu 10 proc. pelningumu, dėl investicijų grąžos perskaičiavimo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis paslaugų bazinės kainos nesikeičia. Dėl 10,1 tūkst. Eur investicijų grąžos prieaugio (pelningumas 2,5 proc.), apskaitos veiklos kaina didėja 0,007 Eur/apskaitos prietaisui (butui). Dėl 9,5 tūkst. Eur investicijų grąžos prieaugio (pelningumas 3,6 proc.), paviršinių nuotekų tvarkymo veiklos kaina didėja 0,003 Eur/m³.

Pokytis dėl priskaitytinos investicijų grąžos pokyčio, susijusio su skolinto kapitalo kainos Rd pokyčiu

Skaičiuojant paslaugų bazinių kainų pokytį dėl investicijų grąžos pokyčio dėl skolinto kapitalo kainos Rd pokyčio, taikyta nuosavo kapitalo ir skolinto kapitalo apimtis, nustatyta paslaugų bazinių kainų skaičiavimo metu. Investicijų grąža ataskaitiniam laikotarpiui apskaičiuojama, vadovaujantis „Investicijų grąžos normos nustatymo metodika“, patvirtinta 2015 m. rugšėjo 22 d. Komisijos nutarimu Nr. O3-510. Ataskaitiniu laikotarpiu skolinto kapitalo kanai Rd sumažėjus iki 2,05 proc. (bazinėje kainoje buvo 2,18 proc.), investicijų grąžos norma Rd sumažėjo iki 5,41 proc. (bazinėje kainoje buvo 5,49 proc.). Tačiau perskaičiuota investicijų grąžos norma Rd įtakos paslaugų bazinėms kainoms neturi.

Pokytis dėl kitų sąnaudų pokyčių, nepriklausančių nuo bendrovės valios

Bendrovės bazinėse kainose darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos iš viso sudaro 5.142,78 tūkst.Eur. Skaičiuojant darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudas buvo įvertintas darbo užmokesčio fondo didinimas 5 proc. nuo 2016 m. balandžio 1 d. Darbo užmokesčio fondas buvo didinamas ir 2017 m. bei 2018 m. Atsižvelgiant į AB „Klaipėdos vanduo“ profesinės sąjungos komiteto kreipimąsi į bendrovės vadovybę su prašymu didinti bendrovės darbuotojų darbo užmokesčių bei departamentų direktorių ir vadovų pasiūlymus dėl atlyginimų disproporcijų mažinimo, nuo 2017 m. sausio 1 d. darbo užmokesčio fondas didintas 7 proc. Pridedame profesinės sąjungos komiteto kreipimąsi (6 priedas) bei įsakymą dėl atlyginimų pakeitimo (7 priedas). Atsižvelgiant į AB „Klaipėdos vanduo“ profesinės sąjungos komiteto bei darbo tarybos kreipimąsi į bendrovės vadovybę su prašymu didinti bendrovės darbuotojų darbo užmokesčių, nuo 2018 m. sausio 1 d. darbuotojams atlyginimai padidintas 5,5 proc. Pridedame profesinės sąjungos komiteto bei darbo tarybos kreipimąsi (8 priedas), derybų protokolo išrašą (9 priedas) bei įsakymą dėl darbo užmokesčio keitimo (10 priedas). Dėl darbo užmokesčio didinimo, reguliuojamos veiklos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos didėjo 528,68 tūkst.Eur, t.y. 10,3 proc. Darbo užmokesčio fondo augimas procentine išraiška yra mažesnis nei darbo užmokesčio augimas, dėl darbo vietų mažinimo. Bazinių kainų skaičiavimuose įvertintos 397,5 darbo vietos, o kainų perskaičiavime – 371,5. Dėl darbo užmokesčio fondo pokyčio perskaičiuojama apskaitos veiklos bazinė kaina mažėja 0,049 Eur/apskaitos prietaisui (butui), nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis kaina didėja 1,636 Eur/m³, geriamojo vandens tiekimo paslaugos kaina didėja 0,024 Eur/m³, nuotekų tvarkymo paslaugos kaina didėja 0,032 Eur/m³, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugos bazinė kaina didėja 0,022 Eur/m³.

Nuo 2016 m. sausio 1 d. AB „Klaipėdos vanduo“ tapo paviršinių nuotekų tvarkytoja Klaipėdos mieste. Iki 2016 m. AB „Klaipėdos vanduo“ eksploatavo paviršinių nuotekų tinklus, tačiau jų neremontavo.

Bazinėje paviršinių nuotekų tvarkymo kainoje įvertintos 38,8 tūkst.Eur remonto ir eksploatacijos medžiagų sąnaudos ir 16,28 tūkst.Eur aptarnavimo paslaugų pagal sutartis sąnaudų. Dėl gausaus kritulių kiekio 2017 m. rugsėjo - gruodžio mėn. ir avarinių situacijų likvidavimo būtinybės išaugo infrastruktūros eksploataavimo sąnaudos. Lyginant su bazinėje kainoje nustatytais sąnaudomis, paviršinių nuotekų infrastruktūros eksploataavimo sąnaudos ataskaitiniu laikotarpiu iš viso išaugo 114,4 tūkst. Eur. Remonto ir eksploatacijos medžiagų sąnaudos išaugo 15,7 tūkst.Eur, aptarnavimo paslaugų pagal sutartis sąnaudos išaugo 98,7 tūkst.Eur, iš jų vien avarių likvidavimui 2017 m. gruodžio mėn. išleista 91 tūkst. Eur. Dėl išaugusių infrastruktūros eksploataavimo sąnaudų perskaičiuojama paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kaina didėja 0,031 Eur/m³.

Skaičiuojant bazines kainas, asenizacinės transporto priemonės eksploataavimo sąnaudos iš viso sudarė 42,9 tūkst.Eur. Nuotekų transportavimo asenizacinėmis transporto priemonėmis veikai (2016-12-30 įsakymas Nr. 2016/V-ADM.07-577) priskirta 10 proc. šių sąnaudų, o likusi dalis sąnaudų priskirta nuotekų surinkimo veikai. Asenizacinė transporto priemonė naudojama ne tik nuotekoms iš gyventojų bei įmonių transportuoti, bet ir plauti nuotekų tinklus, atlikti profilaktinę nuotekų siurblių, šulinių priežiūrą, likviduoti avarijas. Dvigubai išaugus asenizacine transporto priemone surenkamų nuotekų kiekiui (bazinėje kainoje – 1,3 tūkst.m³, ataskaitinis laikotarpis – 2,7 tūkst.m³), šiai veiklai turi būti priskiriama 20 proc. asenizacinės transporto priemonės eksploataavimo sąnaudų, be to su šia transporto priemone vienu metu dirba nebe vienas, o du darbuotojai. Darbo užmokesčio sąnaudų pasikeitimas įvertintas skaičiuojant darbo užmokesčio sąnaudų pokyčio įtaką. Nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis veiklos kuro sąnaudos išaugo 1,26 tūkst.Eur, mokesčių sąnaudos išaugo 0,1 tūkst.Eur, taip pat įvertintos eksploatacinių medžiagų, aptarnavimo paslaugų, kitos sąnaudos, kurios nebuvo įvertintos bazinėje kainoje (0,43 tūkst.Eur). Iš viso nuotekų transportavimo asenizacinėmis transporto priemonėmis paslaugos sąnaudos (be darbo užmokesčio) auga 1,79 tūkst.Eur. Šia suma yra didinamos nuotekų transportavimo asenizacinėmis transporto priemonėmis veiklos, bei mažinamos nuotekų surinkimo veiklos būtiniosios sąnaudos. Dėl sąnaudų pokyčio perskaičiuojama nuotekų tvarkymo paslaugos kaina nesikeičia, o nuotekų transportavimo asenizacinėmis transporto priemonėmis paslaugos kaina didėja 0,653 Eur/m³. Šis sąnaudų pasikeitimas įvertintas skaičiuojant faktinės investicijų grąžos neatitikimo bazinėje kainoje nustatyta investicijų grąžai įtaką kainai (XVIII koeficientas 36 priede).

Pokytis metais y dėl veiklos plano neįvykdymo ar nevisiško įvykdymo

Nustatant bendrovės paslaugų bazines kainas buvo įvertintas eksploatacinių sąnaudų pasikeitimas dėl Veiklos plano priemonių vykdymo. Planuota, kad dėl 2016 m. ir 2017 m. įvykdytų veiklos plano priemonių eksploatacinės sąnaudos iš viso 2017 m. padidės 16,3 tūkst. Eur (vandens gavybos (ruošimo) veikloje – 2,33 tūkst. Eur, pristatymo veikloje – 1,05 tūkst. Eur, nuotekų surinkimo veikloje – 2,16 tūkst. Eur, valymo veikloje – 10,3 tūkst. Eur, dumblo tvarkymo veikloje – 0,5 tūkst. Eur). Faktiškai dėl Veiklos plane numatytų priemonių vykdymo būtiniosios sąnaudos išaugo 8,4 tūkst. Eur, t. y. 8 tūkst. Eur mažiau nei planuota.

Planuota, kad projektas „Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra sodų bendrijose „Minija“, „Gargždėlė“ Gargždų m., Klaipėdos raj.“ (Veiklos plano vykdymo ataskaitos eilutė 3.1.2) bus užbaigtas 2017 m. II ketv. Kadangi projekto įgyvendinimas užsitęsė ir projektas dar nėra baigtas, bendrovė 2017 m. nepatyrė planuotų 0,3 tūkst. Eur sąnaudų pristatymo veikloje bei 0,35 tūkst. Eur nuotekų surinkimo veikloje. Lapių nuotekų valyklos rekonstrukciją planuota užbaigti 2016 m. IV ketv., tačiau darbai baigti tik 2017 m. III ketv. (Veiklos plano vykdymo ataskaitos eilutė 3.2.40). Todėl nuotekų valymo veikloje bendrovė 2017 m. dėl šios priemonės įvykdymo ne laiku patyrė ne 9,6 tūkst.Eur, o 2,4 tūkst.Eur sąnaudų. Dėl priemonės „Vandentiekio ir nuotekų tinklų statyba“ (Veiklos plano vykdymo ataskaitos eilutė 3.2.32) ne visiško įvykdymo bendrovė nepatyrė planuotų 0,025 tūkst.Eur sąnaudų vandens gavybos veikloje bei 0,025

tūkst.Eur sąnaudų nuotekų surinkimo veikloje. Dėl šių priemonių įvykdymo ne laiku perskaičiuojama nuotekų tvarkymo paslaugos kaina mažėja 0,001 Eur/m³, kitoms paslaugų kainoms įtakos neturi.

Pokytis dėl kintamų sąnaudų, perskaičiuotų pagal perskaičiuotus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kiekius

Perskaičiavus kintamąsias elektros energijos, technologinių medžiagų, technologinio kuro, mokesčio už gamtos išteklius, mokesčio už taršą sąnaudas pagal perskaičiuotus paslaugų kiekius, perskaičiuojama bazinė geriamojo vandens tiekimo paslaugos kaina nesikeičia, nuotekų tvarkymo paslaugos kaina didėja 0,001 Eur/m³, paviršinių nuotekų tvarkymo kaina didėja 0,002 Eur/m³, kitų paslaugų kainoms perskaičiuotų kintamųjų sąnaudų įtaka nėra vertinama. Paslaugų kiekiai perskaičiuoti pagal faktinę ataskaitinio laikotarpio realizaciją ir bazinėse kainose nustatytus vandens nuostolius (19,5 proc.) bei nuotekų infiltraciją (26,4 proc.).

Pokytis dėl faktinės investicijų grąžos neatitikimo bazinėje kainoje nustatytai

Vadovaujantis Metodikos 57.14 punktu, faktinė ataskaitinio laikotarpio investicijų grąža negali bazinėje kainoje nustatytos investicijų grąžos viršyti daugiau kaip 3 proc. Jeigu faktinė investicijų grąža daugiau nei 3 proc. viršija bazinėje kainoje nustatytą investicijų grąžą, perskaičiuojama paslaugų kaina yra mažinama skirtumu tarp faktinės investicijų grąžos ir bazinėje kainoje nustatytos investicijų grąžos, padidintos 3 proc. Skaiciuojant faktinę ataskaitinio laikotarpio investicijų grąžą, eliminuojami perskaičiavimo metu įvertinti sąnaudų pasikeitimai (išskyrus sąnaudų pasikeitimą dėl kitų mokesčių tarifo pokyčio). Skaiciuojant ataskaitiniu laikotarpiu paviršinių nuotekų tvarkymo veikloje uždirbtą investicijų grąžą yra eliminuota ir teisės aktų pasikeitimo įtaka, t.y. investicijų grąža suskaičiuota pajamas perskaičius pagal daugiamečių kritulių kiekį. Skaiciuojant ataskaitiniu laikotarpiu nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis veikloje uždirbtą investicijų grąžą yra įvertintas darbo užmokesčio, kuro, medžiagų, paslaugų sąnaudų pokytis dėl išaugusios realizacijos (investicinė grąža sumažinta), atitinkamai šia suma yra koreguota faktinė nuotekų surinkimo veiklos investicijų grąžą (investicinė grąža padidinta).

Apskaitos, geriamojo vandens gavybos (ruošimo), nuotekų surinkimo, nuotekų dumblo tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo, nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis veiklose faktinė ataskaitinio laikotarpio investicijų grąža yra mažesnė nei nustatyta bazinėse kainose, todėl šių verslo vienetų perskaičiuojamoms kainoms įtakos neturi. Faktinė investicijų grąža, eliminavus sąnaudų pasikeitimus, geriamojo vandens pristatymo veikloje yra 447,27 tūkst.Eur, kai bazinėje kainoje nustatyta 398,87 tūkst.Eur, todėl perskaičiuojama geriamojo vandens tiekimo kaina mažinama 0,004 Eur/m³. Faktinė investicijų grąža, eliminavus sąnaudų pasikeitimus, nuotekų valymo veikloje yra 703,4 tūkst.Eur, kai bazinėje kainoje nustatyta 222,07 tūkst.Eur, todėl perskaičiuojama nuotekų tvarkymo kaina mažinama 0,052 Eur/m³.